

Norsjø Trolling

Ved : Geir Inge Wighus

Romnesvegen 67

3830 Ulefoss

21.01.2015

Norges vassdrags og energidirektorat

Postboks 5091 Majorstua

0301 Oslo

E-Post: nve@nve.no

Høringsuttalelse angående Nye Oterholtfoss kraftverk.

Norsjø trolling er en nyetablert forening som ønsker å være en samlende forening med felles interesse for trollingfiskere rundt Norsjø, for å bedre forholdene for trollingfiskerne. Vi er en forening som skal forsøke å stimulere til hardere satsing på kultivering av Norsjø og omkringliggende elver og bekker. I den forbindelse ønsker vi å komme med innspill i forhold til nye Oterholtfoss kraftverk.

I forhold til konsekvensutredningen om fisk og ferskvannsorganismer i Bøelva nedstrøms Oterholtfoss og Bøelvas berørte deler ved en utbygging, så trengs det en grundigere kartlegging av hvilke konsekvenser utbygging av Oterholtfoss kraftverk vil gi, det står i konsekvens utredningen at det lot seg vanskelig gjøre å kartlegge gytefisk i Bøelva på utbyggingstrekningen basert på overflate dykk, pga dårlig sikt, og elva i overkant høy for å gjennomføre slikt arbeid. Og har derfor basert seg på lokal kjente.

Vi mener det bør være en utredning som er basert på faglige rapporter og fakta og som sier noe om hvor produktiv Bøelva er som gyte elv og ved kartlegging, telling av gytegroper sier oss noe om hvor mye fisk som egentlig gyter i den delen av elva som blir rammet ved en utbygging.

Vi sier ikke at vi ikke kan stole på lokalkjente, for de er viktige bidragsytere i en slik kartlegging. Men vi mener at en mer direkte kartlegging av elva er det rette.

Det er oftest tatt hensyn til anadrom laksefisk, Laks og Sjøørret og det er lagt betydelige midler i lakseforvaltningen i Telemark vassdraget med årlig utsett av yngel og hvor Bøelva er en viktig bidragsyter med flotte oppvekstvilkår for yngelen. Men vi ønsker en mer helhetlig forvaltning av vassdraget og derfor også sette fokus på storørret stammen i Norsjø.

Når det gjelder eksisterende kunnskap og kartleggingsstatus for Bøelva nedstrøms Oterholtfoss er den mangelfull med hensyn på Storørreten og det bør derfor tas en kartlegging av storørreten i Bøelva, Gyter storørreten i Bøelva og hvor langt vandrer den egentlig. Ved at vi ikke med sikkerhet kan si noe om det så kan derfor en utbygging være svært ødeleggende for stammen i Norsjø. Det bør derfor settes opp stor ruser ved utløpet for å kartlegge vandring av laks og ørret opp elva. Og å gjennomføre en telling ved optimale forhold i Elva.

Vi mener at avbøtende tiltak er at det må gis en minstevannføring i elva som ikke forringer gytegroper og oppvekst områder for Laks og Ørret. Og vi setter store spørsmålstegn om minstevannføringen som er forespeilt med 4,5 kubikk på sommeren og 3 kubikk i gytetiden og vinteren stemmer med det som virkelig er behovet for en god fiske forvaltning i elva.

For det å sette ut ørret yngel i Norsjø, eller lakseyngel i andre deler av elva som avbøtende tiltak er ikke en god forvaltning. Vi ønsker en elv som er bærekraftig og som kan reproducere seg naturlig. Det gir minst ringvirkninger for hele vassdraget. Vi tenker da på følger som innføring av ørrestammer som opprinnelig kommer fra andre vassdrag. Ved å sette yngel langs strendene i Norsjø vet vi ikke hvor stor overlevelses prosenten er, blir det gjedde mat og vil da eksempelvis gjedde bestanden øke.

Ved minste vannføringen som er forespeilet på 3 kubikk i gytetiden vet vi ikke om betingelsene er riktig for at fisken vil lage gytegroper.

For å si noe om betingelsen for at fisk vil lage gytegroper er følgende:

- Må ha riktig størrelse av grus sedimentene på bunnen,
- Det må være riktig hastighet på strømmen i elva
- Det må være en riktig dybde.

Laks og ørret har i tillegg forskjellige krav på dette og derfor bør det kartlegges hver for seg for å få en helhetlig forvaltning av elva som vi er opptatt av.

Ved forslaget på 3M³ på vinteren og pga sen oppgang av laks så blir minstevannføringen midt i vandringsperioden og selv om den blir ledet oppover, så er spørsmålet om laksen vil vandre til gyteområdene på den vannstanden.

Vi vil også nevne at det står i utredningen at en slik utbygging har liten betydning for regionale og nasjonale brukere av Bø elva som fiske elv.

Og det er klart at det er ikke interessant for fiskere og reise til Bø elva å fiske når det ikke er det fiske som forventes.

Når man ser i forhold til all den jobben som ligger bak så har man ikke fått det fiske som arbeidet tilsier. Mye av svaret på det er de dårlig fungerende laksetrappene nederst i vassdraget. Nå jobber de med nye laksetrappet i Skien og Skotfoss og kommer laks og sjøørret lettere opp i Norsjø vil det komme flere fisker opp i elva som vil gjøre Bøelva til en mer attraktiv fiske elv i fremtiden.

Man kan sammenligne f.eks Hemsila i Hemsedal hvor det har blitt gjort en formidabel jobb på forvaltning siden av ørret bestanden og som etter å ha ligget nede lenge har blitt en fiske elv hvor i dag Norges eliten i flue fiske bruker aktivt.

Når det gjelder at Smolt som i de siste årene settes ut på oversiden Oterholtfossen så må den ledes vekk fra inntaket slik at færrest mulig går i turbinen. Hvis det som avbøtende tiltak lages trapp i Oterholtfossen vil ikke Smolt, eller fisk som har hvert og gytt gå trappen ned igjen. Den går ut hovedstrømmen og trenger derfor slisser i dammen som den kan gå ut. Større fisk trenger 18-20cm før den slipper seg ut. Er fallet høyt bør det også trappes ned slik at fisken kommer ned uten å ta noe skader av det.

Til slutt ønsker vi og si noe om dammen som står i utløpet av Seljordsvannet og renner ned i hagadrag. Det er også en storørretstamme i seljordsvannet og som en av få stammer i Norge så vandrer den ørreten nedstrøms og ned i Bøelva for å gyte. Det burde hvert kartlagt hvordan den nye dammen tilrettelegger en fri vandring for denne ørreten. Tidligere var det en nåledam som stod der og da ved åpning av dammen kunne fisken slippe seg enkelt nedstrøms og gjorde at fisken vandret fritt.

I dag med dagens dam mener vi at den vanskeliggjør den vandringen for ørreten og det bør absolutt sees på i forbindelse med denne saken. Og som avbøtende tiltak lages en passasje for den vandrende fisken.

Med vennlig hilsen

Norsjø Trolling / Ved

Geir Inge Wighus.